

Spis treści

PL ISSN 0023-5881; e-ISSN: 2719-6496

DOI: <https://doi.org/10.23858/KHKM72.2024.4>

<https://rcin.org.pl/dlibra/publication/281161>

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LXXII

WARSZAWA 2024

NR 4

REDAKCJA I KOMITET REDAKCYJNY

Członkowie redakcji — Maciej T. Radomski — zastępca redaktora (IAE PAN), Rafał Rutkowski (IAE PAN), Jakub Sawicki — redaktor-doradca (Archeologický ústav AV ČR), Katarzyna Skrzyńska (IAE PAN), Grischa Vercamer — redaktor-doradca (Technische Universität Chemnitz, Europäische Regionalgeschichte), Ewa Wólkiewicz — redaktor numeru (IAE PAN), Jurij Zazulak — redaktor-doradca (Ukrainian Catholic University), Karol Żojdź — redaktor (IAE PAN)

Członkowie Komitetu — Mário Bielich (Archeologický ústav SAV, Słowacja), Gabriela Blažková (Archeologický Ústav AV ČR, Czechy), Paweł Cembrzyński (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Niemcy), Paweł Dobrowolski (Collegium Civitas, Warszawa), Jarosław Dumanowski (UMK, Toruń), Olga Fejtova (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Czechy), Karin Friedrich (University of Aberdeen, Wielka Brytania), Mateusz Goliński (UWr, Wrocław), Andrzej Janeczek (IAE PAN, Warszawa), Andrzej Klonder (IAE PAN, Warszawa), Albinas Kuncevičius (Vilniaus universitetas, Litwa), Marcin Majewski (USz, Szczecin), Philippe Meyzie (Université Bordeaux Montaigne, Francja), Mindaugas Paknys (Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Litwa), Jacek Pielas (UJK, Kielce), Bożena Popiołek (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków), Raimo Pullat (Tallinna Ülikool, Estonia), Mikola Volkau (Europos humanitarinis universitetas, Litwa)

Adres Redakcji:

„Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105, pok. 121

Adres strony internetowej:

<http://journals.iaepan.pl/khkm>
e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl
tel. 22 620 28 84 w. 146

Kwartalnik Historii Kultury Materialnej Copyright © 2024 by Institute of Archaeology
and Ethnology Polish Academy of Sciences.

All papers published in this issue are open access articles under the CC BY 4.0 license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Wydawca:

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105
e-mail: director@iaepan.edu.pl
tel. 22 620-28-84

Wykaz recenzentów artykułów opublikowanych w roczniku 2023 (R. LXXI):

Iwona Arabas (IHN PAN, Warszawa), Agnieszka Bartoszewicz (UW, Warszawa), Wojciech Bis (IAE PAN, Warszawa), Tadeusz Cegielski (UW, Warszawa), Waldemar Chorążyczewski (UMK, Toruń), Barbara Ciciora-Czwórnog (UPJPII, Kraków), Marcin Gawlicki (SANS, Sopot), Łukasz Gołaszewski (UW, Warszawa), Michał Haake (UAM, Poznań), Zbigniew Hundert (Zamek Królewski w Warszawie — Muzeum), Myron Kapral (IUA NANU, Lwów), Maciej Karczewski (UwB, Białystok), Ewa Kaźmierczyk (UwB, Białystok), Paweł Klint (UWr, Wrocław), Sylwia Konarska-Zimnicka (UJK, Kielce), Elżbieta Kowalczyk-Heyman (Warszawa), Joanna Kunigielis (IH PAN, Warszawa), Tomasz Krzemieński (UMK, Toruń), Jakub Lewicki (UKSW, Warszawa), Charles Ludington (New York University), Krzysztof Łożyński (UWM, Olsztyn), Paweł Machcewicz (ISP PAN, Warszawa), Marcin Majewski (US, Szczecin), Philippe Meyzie (Université Bordeaux-Montaigne), Beata Możejko (UG, Gdańsk), Borys Paszkiewicz (UWr, Wrocław), Agnieszka Pawłowska-Kubik (GUMed, Gdańsk), Katarzyna Pękacka-Falkowska (UMP, Poznań), Jacek Pielas (UJK, Kielce), Michał Pszczółkowski (ASP, Gdańsk), Małgorzata Rozbicka (PW, Warszawa), Artur Różański (UAM, Poznań), Piotr Samól (PG, Gdańsk), Piotr Skowroński (Muzeum Łazienki Królewskie), Michał Starski (UW, Warszawa), Agnieszka Świętosławska (UŁ, Łódź), Tomasz Torbus (UG, Gdańsk), Andrzej Trzciński (UMCS, emeritus), Mikola Volkau (EHU, Wilno), Michał Wasiczonek (NEC, Bukařov), Marcin Wołoszyn (UR, Rzeszów), Agnieszka Wysocka (UKW, Bydgoszcz), Konrad Zieliński (UMCS, Lublin), Tomasz Związek (IGiPZ PAN, Warszawa), Dorota Żurek (UKEN, Kraków)

CONTENTS

From Masovia to Red Ruthenia — Andrzej Klonder	403
<i>Tabula Gratulatoria</i>	407
Selected bibliography of works by Professor Andrzej Janeczek	409

STUDIES AND MATERIALS

Marian Rębkowski, Urban space and buildings of the chartered town of Wolin	415
Zdzisław Noga, Burgher migrations between Krakow and Lviv (late 14th–early 17th century)	433
Agnieszka Bartoszewicz, Late medieval Futoma and its inhabitants	447
Grzegorz Jawor, Environmental and economic causes of the crisis of Magdeburg-law settlements and the expansion of Wallachian-law settlements in the Carpathians. The case of the Muszyna estate of the Cracow bishops (15th–16th century)	459
Ewa Wólkiewicz, Testament of an incubus. Joachim Cziris, the parson of Nysa (d. 1541) and his movable property	471
Dariusz Główka, Elżbieta Mazur, <i>To Bielany!</i> A few words on the phenomenon of celebration	487

REVIEWS

<i>Města dobývaná, dobytá a okupovaná. Kontexty a důsledky neúspěšné obrany měst od středověku do 20. století; Cities under siege, conquered and occupied. The contexts and consequences of the unsuccessful defence of cities from the middle ages up the 20th century</i> , red. Olga Fejtová, Martina Maříková, Jiří Pešek — Andrzej Klonder	503
---	-----

SPIS TREŚCI

Z Mazowsza na Ruś Czerwoną — Andrzej Klonder	403
<i>Tabula Gratulatoria</i>	407
Wybrana bibliografia prac Profesora Andrzeja Janeczka	409

STUDIA I MATERIAŁY

Marian Rębkowski, Przestrzeń i zabudowa lokacyjnego Wolina	415
Zdzisław Noga, Migracje mieszczańskie między Krakowem i Lwowem (koniec XIV–początek XVII wieku)	433
Agnieszka Bartoszewicz, Późnośredniowieczna Futoma i jej mieszkańcy	447
Grzegorz Jawor, Przyrodnicze i gospodarcze przyczyny kryzysu osad na prawie niemieckim i ekspansji kolonizacji wołoskiej w Karpatach. Przykład dóbr muszyńskich biskupów krakowskich (XV–XVI wiek)	459
Ewa Wólkiewicz, Testament inkuba. Pleban nyski Joachim Cziris (zm. 1541) i jego ruchomości	471
Dariusz Główka, Elżbieta Mazur, <i>Na Bielany!</i> O fenomenie świętowania słów kilka	487

RECENZJE

<i>Města dobývaná, dobytá a okupovaná. Kontexty a důsledky neúspěšné obrany měst od středověku do 20. století; Cities under siege, conquered and occupied. The contexts and consequences of the unsuccessful defence of cities from the middle ages up the 20th century</i> , red. Olga Fejtová, Martina Maříková, Jiří Pešek — Andrzej Klonder	503
---	-----